

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/13/2024
Identifikačné číslo spisu:	5116227255
Dátum vydania rozhodnutia:	22.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Monika Školníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5116227255.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedláčkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Moniky Školníkovej v spore žalobcov: 1/ SALTICON s.r.o., so sídlom Martina Rázusa 9, Žilina 010 01, IČO: 43 896 782 (vymazaný z obchodného registra dňom 03.06.2022), 2/ MVDr. C. V., narodený XX.XX.XXXX., trvalý pobyt T., zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, PhD., so sídlom Mierová 1725, Čadca 022 01, proti žalovaným: 1/ Ing. R. T., narodený XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Hričovská 237/49, Žilina 010 01, 2/ SALTICON SK, s.r.o., so sídlom Martina Rázusa 9/1133, Žilina 010 01, IČO: 47 524 057, obaja žalovaní zastúpení advokátom JUDr. Michalom Kováčom, so sídlom Sládkovičova 9, Žilina 010 01, o určení povinnosti zdržať sa používania obchodného mena a o zaplatenie 30.000,- eur, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 60Cb/113/2017, o dovolaní žalobcu 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/12/2023-171 z 15. februára 2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu 2/ o d m i e t a .

II. Žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a voči žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 60Cb/113/2017-141 z 29. novembra 2022 výrokom I. konanie vo veci zastavil, a to vo veci žalobcu 1/ s poukazom na § 64 a § 161 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) z dôvody straty procesnej subjektivity v dôsledku jeho výmazu z obchodného registra bez právneho nástupcu a vo veci žalobcu 2/ s poukazom na § 144 a § 145 ods. 1 CSP z dôvodu späťvzatia žaloby. Súd prvej inštancie zároveň výrokom II. priznal žalovanému 1/ a žalovanému 2/ voči žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, a to za aplikácie § 256 ods. 1 CSP.

2. Na základe odvolania žalobcu 2/, smerujúceho len proti výroku II. o náhrade trov konania, rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“), ktorý uznesením č. k. 41Cob/12/2023-171 z 15. februára 2023 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti II. výrokovej vety a priznal žalovanému 1/ a žalovanému 2/ voči žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu

100%. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 256 ods. 1 CSP, ustálil vecnú správnosť napadnutej časti uznesenia súdu prvej inštancie a nedôvodnosť odvolania žalobcu 2/. Konštatoval správnosť aplikovanej právnej normy a dostatočnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia vo vzťahu k zavineniu žalobcu 2/ za zastavenie konania.

3. V súvislosti s argumentáciou žalobcu 2/, že za zastavenie konania zodpovedá žalovaný 1/, ktorý svojím konaním spôsobil výmaz žalobcu 1/ z obchodného registra, odvolací súd poukázal na Spoločenskú zmluvu o založení spoločnosti žalobcu 1/ (čl. 10 až 19), predloženú žalobcami, z ktorej vyplýva, že žalobca 2/ a žalovaný 1/ sú spoločníkmi a zároveň konateľmi tejto spoločnosti, v mene ktorej konajú, zastupujú a podpisujú každý z nich samostatne. Tvrdenie žalobcu 2/, že práve žalovaný 1/ nevložil ročné účtovné závierky do obchodného registra spoločnosti žalobcu 1/, čím zavinil výmaz spoločnosti z obchodného registra, považoval odvolací súd za rozporné so skutočnosťou, že ako konateľ spoločnosti žalobcu 1/ mal žalobca 2/ tie isté práva a povinnosti ako žalovaný 1/. Pokiaľ teda žalovaný 1/ nesplnil svoje povinnosti, mal toto oprávnenie a povinnosť aj žalobca 2/, ktorý však netvrdil a ani nepreukázal, prečo neurobil opatrenia ako konateľ spoločnosti žalobcu 1/, aby k výmazu spoločnosti z obchodného registra nedošlo. Odvolací súd tiež konštatoval, že žalobca 2/ si musel byť pri podaní žaloby vedomý toho, že obidva navrhované výroky sa týkajú výlučne žalobcu 1/, a teda mal zvážiť, či je aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby. V prípade aktívnej legitimácie žalobcovi 2/ nič nebránilo pokračovať v súdnom konaní aj po výmaze žalobcu 1/ z obchodného registra. K odvolacej argumentácii o nekonaní súdu prvej inštancie, následkom čoho bol vytvorený časový priestor na úkony zo strany žalovaného 1/ k výmazu spoločnosti žalobcu 1/ z obchodného registra, odvolací súd uviedol, že súhlasí s názorom žalobcu 2/ v tom smere, že súd prvej inštancie bol povinný konať bez prietáhov, avšak prípadné prietahy v konaní nemajú vplyv na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania. Žalobcovia mali právo domáhať sa ochrany svojich práv podaním sťažnosti na prietahy v súdnom konaní a ústavnej sťažnosti z rovnakého dôvodu. Odvolací súd nie je oprávnený posudzovať, či zo strany súdu prvej inštancie došlo k prietahom v súdnom konaní a z akých dôvodov.

4. Odvolací súd nevzhliadol dôvodnou ani žalobcom 2/ tvrdenú potrebu aplikácie § 257 CSP. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/17/2009 a sp. zn. 3MCdo/46/2012 s tým, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia, a to vzhľadom na vyššie uvedené povinnosti žalobcu 2/, ktoré mu vyplývali ako konateľovi spoločnosti žalobcu 1/. Ustálil záver o nutnosti aplikovať ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie. Procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. V danom prípade dôvodom zastavenia konania vo vzťahu k žalobcovi 2/ bolo späťvzatie žaloby z jeho strany, čím zavinil, že konanie muselo byť zastavené. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP a priznal nárok na ich náhradu žalovaným 1/ a 2/, ktorí mali v odvolacom konaní plný úspech.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca 2/ v zákonnej lehote dovolanie, ktorým sa domáha, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie súdu druhej inštancie podľa § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Prípustnosť dovolania žalobca 2/ odvodzuje od § 420 písm. f) CSP a jeho dôvodnosť od § 431 ods. 1, ods. 2 CSP. Žalobca 2/ (ďalej aj „dovolateľ“) zastáva názor, že procesným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, ku ktorému môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napádaného rozhodnutia, ktorú dovolateľ vidí v tom, že odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými odvolacími dôvodmi.

6. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že sa nevysporiadal s druhým dôvodom, prečo žalovaný 1/ zapríčinil zánik spoločnosti žalobcu 1/, a to žalobcom 2/ tvrdenú skutočnosť, že žalovaný 1/ úmyselne konal v mene spoločnosti COMERSAN, s.r.o., IČO: 31 617 875 a spoločnosti žalobcu 1/ a zapríčinil, že spoločnosť žalobcu 1/ nepreukázala právny vzťah k nehnuteľnosti, ktorú vlastní spoločnosť COMERSAN, s.r.o., v ktorej mala zapísané svoje sídlo, pričom k zmene sídla v obchodnom registri nedošlo. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na odvolanie súhlasu vlastníka nehnuteľnosti ako sídla

spoločnosti žalobcu 1/ doručené do obchodného registra dňa 12.05.2020.

7. Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s rozhodnutiami súdov uvádzanými v odvolaní, ktoré pojednávajú o obdobnom prípade, čo sa týka procesnej stránky zavinenia zastavenia konania, pričom tieto je podľa dovolateľa možné aplikovať aj na tento prípad (uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18CoE/27/2014 zo 17. septembra 2014 a uznesenie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15Er/871/2004 z 11. mája 2012). Dovolateľ podľa svojho tvrdenia nezanedbal náležitú opatrnosť pri podaní žaloby v roku 2016, výmaz spoločnosti žalobcu 1/ v roku 2021 nemohol predpokladať a preto nezavinil zastavenie konania. Späťvzatie žaloby zo strany dovolateľa bolo len nevyhnutným následkom výmazu (zániku) spoločnosti.

8. Odvolaciemu súdu vytkol tiež skutočnosť, že sa nevysporiadal s nedoručením podania žalovaných 1/ a 2/ zo dňa 04.10.2022, ktoré bolo namietané v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Dovolateľ sa nemohol oboznámiť s argumentáciou žalovaných a prispôbiť tomu svoje odvolanie, prípadne dovolanie, pričom nahliadnutie do spisu na súde prvej inštancie by sa javilo ako nehospodárne. Odvolací súd sa k tomu nijakým spôsobom nevyjadril, nevyjadril sa k veľkej časti odvolania a ku kľúčovým argumentom a preto je napádané uznesenie nepreskúmateľné. Takéto rozhodnutie zakladá porušenie práva na spravodlivý proces (odmietnutie spravodlivosti - denegatio iustitiae). Odňatím možnosti konať pred súdom je nielen procesný postup súdu, ale aj rozhodnutie, v dôsledku ktorého strana sporu nemôže uplatniť svoje práva.

9. K tvrdeniu odvolacieho súdu, že žalobcovi 2/ nič nebránilo pokračovať v súdnom konaní aj po výmaze žalobcu 1/, pokiaľ by bol aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby, dovolateľ uviedol, že s týmto tvrdením nesúhlasí, nakoľko obidva výroky žaloby sa dotýkajú žalobcu 1/, preto jeho výmaz z obchodného registra a zánik by nevyhnutne vyvolali následné späťvzatie.

10. Dovolateľ namietal tiež záver odvolacieho súdu o nemožnosti prihliadať na prípadné prietahy v súdnom konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Podľa jeho názoru nečinnosť súdu nemôže ísť na ťarchu dovolateľa ako žalobcu 2/, čo považuje za jeden z dôvodov hodných osobitného zreteľa na aplikáciu § 257 CSP. Podľa dovolateľa je v tomto prípade viacero dôvodov hodných osobitného zreteľa, a to: 1. odvolací súd úplne opomenul druhý dôvod, v zmysle ktorého bol vykonaný výmaz spoločnosti žalobcu 1/; 2. súd prvej inštancie nekonal vo veci 5 rokov, teda spôsobil prietahy v konaní; 3. podanie žalovaných zo dňa 4.10.2022 nebolo doručené dovolateľovi ako strane sporu.

11. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu zo dňa 26.06.2023 uviedli, že dovolanie považujú za procesne neprípustné, nakoľko napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí (rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR pod č. R 73/2018). Z toho dôvodu navrhli, aby odvolací súd dovolanie žalobcu 2/ v zmysle § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol.

12. Pre prípad, ak by odvolací súd dospel k záveru o prípustnosti dovolania, žalovaní 1/ a 2/ navrhli dovolanie ako nedôvodné zamietnuť v zmysle § 448 CSP. Zároveň uplatnili voči žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v dovolacom konaní. Podľa žalovaných nedošlo k žiadnej vade spočívajúcej v nepreskúmateľnosti rozhodnutia, nakoľko súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia vysporiadal so všetkými pre vec podstatnými odvolacími námietkami žalobcu 2/. K dovolacej námietke týkajúcej sa nedoručenia podania žalovaných zo dňa 04.10.2022 žalobcovi 2/, uviedli, že súd prvej inštancie nezasielal stanovisko žalobcu 2/ žalovaným na vyjadrenie, pretože sa nevyžadoval súhlas so späťvzatím žaloby, keďže nebolo ešte otvorené pojednávanie vo veci samej. Žalovaní si sami iniciatívne toto stanovisko zaobstarali z elektronického súdneho spisu a považovali za potrebné sa k nemu vyjadriť. Preto súd prvej inštancie rovnako nebol povinný toto vyjadrenie žalovaných zasielať na vedomie či vyjadrenie žalobcovi 2/, ktorý si ho mohol zaobstarať pri nahliadnutí do elektronického súdneho spisu.

13. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť a

na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné.

14. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Podľa § 447 písm. c) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

16. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho opodstatnenosti.

17. Ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcej hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o materii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvostupňového súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej ním riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvoinštančný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí), a teda ho možno považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018, zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 74/2018).

18. S poukazom na uvedené dovolací súd konštatuje, že Civilný sporový poriadok pripúšťa prípustnosť dovolania proti uzneseniu o nároku na náhradu trov konania ako proti rozhodnutiu, ktoré síce nie je rozhodnutím vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí.

19. Dovolateľ v dovolaní namietal porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia z dôvodu nevysporiadania sa so všetkými odvolacími dôvodmi. Z obsahu dovolania je tiež zrejmé namietanie nesprávneho procesného postupu v súvislosti s podaním žalovaných 1/ a 2/ zo dňa 04.10.2022 a v súvislosti s neaplikovaním § 257 CSP na daný prípad.

20. Aplikácia procesných noriem je procesným postupom tak, ako ho predpokladá § 420 písm. f) CSP. Citované ustanovenie je tak priestorom ochrany tých základných práv, do ktorých bolo zasiahnuté rôznymi nesprávnymi procesnými postupmi a rozhodnutiami (obdobne nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 225/2020 z 15. apríla 2021).

21. Dovolací súd uvádza, že pre uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP a pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú i) nesprávny procesný postup súdu, ii) tento nesprávny procesný postup znemožnil

strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň iii) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

23. Podľa § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, tzn. skutkové zistenia a odvolacím súdom ustálený skutkový stav nemôžu byť predmetom dovolacieho prieskumu vzhľadom na citované ust. § 442 CSP a viazanosť dovolacieho súdu skutkovým stavom zisteným odvolacím súdom. Dovolací súd nie je oprávnený sám vykonávať dokazovanie, preto nie je oprávnený ani nižšími súdmi vykonané dokazovanie prehodnocovať (viď. aj 3Obdo/12/2022).

24. Dovolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti dovolacej námietky týkajúcej sa nepreskúmateľnosti a nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal so všetkými otázkami podstatného významu pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, čo je zrejmé z bodov 37 až 43 odôvodnenia, v ktorých sa odvolací súd vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami dovolateľa relevantného významu vo vzťahu k ustáleniu záveru o procesnom zavinení zastavenia konania z dôvodu späťvzatia žaloby dovolateľom. Svoje závery odvolací súd formuloval dostatočne určitým a zrozumiteľným spôsobom, z odôvodnenia sú zreteľne zrejmé jeho myšlienkové úvahy a odôvodnenie spĺňa zákonnú požiadavku náležitého a presvedčivého odôvodnenia tohto typu procesného rozhodnutia. Dovolací súd v odôvodnení uznesenia odvolacieho súdu a ani v odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie nezistil ani iné prípadné logické nedostatky alebo rozpor v jednotlivých záveroch súdu. V tomto smere nezistil nesprávnosť a nezákonnosť procesného postupu odvolacieho súdu z hľadiska dodržania limitov daných úpravou civilného sporového konania pre zachovanie pravidiel spravodlivého súdneho procesu. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu.

25. Pokiaľ dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu, že sa nevysporiadal s druhým dôvodom, pre ktorý žalovaný 1/ podľa tvrdenia dovolateľa mal zapríčiniť zánik spoločnosti žalobcu 1/, táto námietka neobstoí z viacerých dôvodov. Jednak odvolací súd jasne v bode 38 odôvodnenia konštatoval rovnaké právne postavenie dovolateľa a žalovaného 1/ v spoločnosti žalobcu 1/, v ktorej obaja pôsobili ako spoločníci a konatelia s oprávnením konať za spoločnosť samostatne. Dovolací súd uvádza, že táto konštatácia je determinujúca tak vo vzťahu k prvému dôvodu zrušenia spoločnosti žalobcu 1/, ako aj vo vzťahu k dôvodu druhému. Pre zrušenie spoločnosti žalobcu 1/ postačovalo už naplnenie dôvodu podľa § 68b ods. 1 písm. e) Obchodného zákonníka v znení účinnom od 1.10.2020 (neuloženie individuálnych účtovných závierok do zbierky listín v zákonných lehotách), ku ktorému sa odvolací súd podrobne v bode 38 vyjadril. Oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti bez likvidácie bolo dňa 28.09.2018 zverejnené v Obchodnom vestníku 188/2018 a dovolateľ ako spoločník a konateľ žalobcu 1/ disponujúci rovnakým rozsahom oprávnenia konať, akým disponoval žalovaný 1/, mal z titulu svojho postavenia a výkonnej funkcie možnosť získať vedomosť o konkrétnych nedostatkoch, ako aj realizovať úkony smerujúce k ich odstráneniu, a to tak vo vzťahu k prvému, ako aj vo vzťahu k druhému dôvodu zrušenia spoločnosti žalobcu 1/. Dovolateľ však ani v priebehu konania pred súdmi nižšieho stupňa a ani v dovolaní neuviedol žiadne tvrdenia, z ktorých by vyplývalo akékoľvek jeho konanie smerujúce k náprave (úkony smerujúce k uloženiu účtovných závierok do zbierky listín a k zápisu zmeny sídla spôsobom súladným so zákonom), ktoré by bolo zmarené konaním žalovaného 1/. Na pasivitu dovolateľa poukázal aj odvolací súd v bode 38 odôvodnenia.

26. Dôvody prípustnosti dovolania nenapĺňa ani ďalšia argumentácia týkajúca sa nevysporiadania s rozhodnutiami súdov uvádzanými v dovolaní (uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18CoE/27/2014 zo 17. septembra 2014 a uznesenie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15Er/871/2004 z 11. mája 2012). Dovolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 130/2024-67 z 29. februára 2024, podľa ktorého „Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky

otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (II. ÚS 410/06, Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993).“ V danom prípade dovolateľ argumentoval rozhodnutiami vydanými v exekučnom konaní, v ktorých bolo procesné zavinenie zastavenia konania posudzované v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie na vymoženie judikovanej pohľadávky, čo je skutkový a právny základ úplne odlišný od danej kauzy. Súd vždy posudzuje otázku procesnej zodpovednosti s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prejednávaneho sporu, k čomu v danom prípade tak zo strany súdu prvej inštancie, ako i zo strany odvolacieho súdu aj došlo, keď súdy svoje závery o procesnom zavinení dovolateľa odvodili z konkrétnych skutočností týkajúcich sa daného sporu a tieto závery aj náležitým a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnili.

27. Prípustnosť dovolania dovolateľ zdôvodňuje tiež nedoručením podania žalovaných 1/ a 2/ zo dňa 04.10.2022 a nevysporiadaním sa s touto námietkou odvolacím súdom. Podľa názoru odvolacieho súdu v tomto smere došlo k procesnému pochybeniu zo strany súdu prvej inštancie, keďže dovolateľ s poukazom na čl. 9 Základných princípov CSP jednoznačne mal právo oboznámiť sa s týmto vyjadrením protistrany. Pochybil tiež odvolací súd, keď túto odvoláciu námietku síce vo svojom rozhodnutí uviedol, avšak žiadnym spôsobom sa k nej nevyjadril a ani nezjednal nápravu dodatočným doručením podania dovolateľovi. V nadväznosti na to sa odvolací súd zamerlal na posúdenie, či identifikovaná procesná vada vykazuje takú mieru intenzity, ktorá zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetné podanie žalovaných nebolo vyjadrením predpokladaným ustanovením § 146 CSP, keďže ku späťvzatiu žaloby došlo pred začatím predbežného prejednávania sporu podľa § 168 CSP a pred pojednávaním. Pre rozhodnutie súdu o zastavení konania a o náhrade trov konania bol dostatočným podkladom dovtedajší obsah spisu. Vyjadrenie žalovaných 1/ a 2/ zo dňa 04.10.2022 nebolo realizované na základe výzvy súdu, ale na základe vlastnej iniciatívy žalovaných po oboznámení sa s podaním dovolateľa získaným nahliadnutím do elektronického súdneho spisu. Napriek tomu mal dovolateľ právo byť s obsahom tohto podania oboznámený. Nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie a následné nevysporiadanie sa s touto odvolacou námietkou odvolacím súdom však nedosahuje intenzitu, ktorá by znamenala také znemožnenie uskutočňovania procesných práv patriacich dovolateľovi, v dôsledku ktorého by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, a to z nasledovných dôvodov. Súdy svoje závery o procesnej zodpovednosti dovolateľa za zastavenie konania v súvislosti so späťvzatím žaloby vyvodzovali zo skutkových a právnych okolností, ktoré boli a museli byť dovolateľovi známe (späťvzatie žaloby, zrušenie a výmaz žalobcu 1/ z obchodného registra a ich dôvody, právny status dovolateľa a žalovaného 1/ v spoločnosti žalobcu 1/). Rozhodnutia neboli postavené na žiadnych dovolateľovi neznámych skutkových alebo právnych skutočnostiach, ktoré by vyplynuli z nedoručeného podania žalovaných. Navyše, dovolateľ po nadobudnutí vedomosti o existencii tohto podania z uznesenia súdu prvej inštancie mal možnosť v procese prípravy odvolania získať vedomosť o obsahu tohto podania nahliadnutím do spisu. Tu neobstojí poznámka dovolateľa o nehospodárnosti nahliadnutia do spisu na súde prvej inštancie, nakoľko dotknuté podanie žalovaných je súčasťou elektronického súdneho spisu. Po komplexnom vyhodnotení všetkých okolností súvisiacich s vytýkaným nesprávnym procesným postupom odvolací súd dospel k záveru o nenaplnení prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP ani z takto formulovaného odvolacieho dôvodu, keďže namietaným nesprávnym procesným postupom nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom a k porušeniu zásady kontradiktórnosti civilného sporového konania v takej miere, ktorá by zodpovedala porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

28. Odvolací súd sa v bode 40 odôvodnenia správne vysporiadal aj s namietanými prietiahmi v súdnom konaní. Posudzovanie prietáhov v konaní nepatrí do kompetencie odvolacieho súdu, ale výlučne do kompetencie správy súdu na základe prípadnej sťažnosti adresovanej stranou sporu predsedovi súdu alebo do kompetencie Ústavného súdu Slovenskej republiky na základe prípadnej ústavnej sťažnosti. Odhliadnuc od skutočnosti, že odvolací súd nedisponuje právomocou vyhodnocovať existenciu a dôvody prietáhov v konaní, ich prípadná existencia by ani nezakladala dôvodnosť aplikácie § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania, nakoľko z objektívneho hľadiska nejde o dôvod hodný osobitného zreteľa výnimočného charakteru, ktorý by zakladal opodstatnenosť nepriznania náhrady trov konania protistrane.

29. Tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd aplikovali na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania zásadu procesného zavinenia zastavenia konania podľa § 256 ods. 1 CSP. Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať výlučne z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva, pričom pojem „procesné zavinenie“ je nevyhnutné vykladať komplexne. Pojem „zavinenie“ je potrebné posudzovať vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady úspechu v konaní v zmysle § 255 CSP a od zásady procesnej zodpovednosti za zastavenie konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP aplikovateľnú len vo výnimočných prípadoch za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa a existencia výnimočných okolností. Odvolací súd sa v bode 41 odôvodnenia náležitým spôsobom vysporiadal s nenaplnením predpokladov pre nepriznanie náhrady trov konania v zmysle § 257 CSP, keď poukázal na povinnosti žalobcu 2/, ktoré mu vyplývali ako konateľovi spoločnosti žalobcu 1/ a súčasne v bode 42 odôvodnenia riadne zdôvodnil potrebu aplikácie § 256 ods. 1 CSP. Tvrdenie dovolateľa, že späťvzatie žaloby bolo len nevyhnutným následkom výmazu (zániku) spoločnosti, vo svojej podstate potvrdzuje správnosť konštatácie odvolacieho súdu v bode 39 odôvodnenia, podľa ktorej si žalobca 2/ musel byť pri podaní žaloby vedomý toho, že obidva navrhované výroky sa týkajú výlučne žalobcu 1/ s tým, že v prípade danosti aktívnej legitímácie žalobcovi 2/ nič nebránilo pokračovať v súdnom konaní aj po výmaze žalobcu 1/ z obchodného registra. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že správnosť tejto argumentácie odvolacieho súdu potvrdzuje i skutočnosť, že z obsahu žaloby je zrejmé, že v prípade žalobcov išlo o samostatné procesné spoločenstvo podľa § 76 CSP. Späťvzatie žaloby je jedným z dispozičných oprávnení žalobcu a je prejavom jeho autonómnej vôle spôsobilým ovplyvňovať priebeh konania prebiehajúceho na základe ním podanej žaloby.

30. Naplnenie dikcie § 257 CSP nepredstavujú ani ďalšie dva dovolateľom formulované dôvody, a to opomenutie druhého dôvodu výmazu spoločnosti žalobcu 1/ odvolacím súdom a nedoručenie podania žalovaných zo dňa 4.10.2022 dovolateľovi ako strane sporu. Dovolacie konanie nie je konaním v tretej inštancii, ale konaním o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorého prípustnosť je limitovaná zákonom. Pokiaľ dovolateľ namietá nesprávne vyhodnotenie jeho tvrdení o dôvodoch hodných osobitného zreteľa, ktoré však v samotnom odvolaní neboli explicitne formulované, ide o námietku týkajúcu sa tvrdeného nesprávneho postupu súdu pri hodnotení skutkových zistení a má v podstate povahu námietky správnosti zistenia skutkového stavu, pričom takáto nesprávnosť aj vtedy, ak by k nej došlo, prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP nezakladá.

31. Keďže konanie pred odvolacím súdom nebolo poznačené namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd dovolanie žalobcu 2/ odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

32. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.